

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 25.

Utgitt 11 juni.

1927

Lov om politiet.

10 juni.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 25 mai 1927 sålydende:

1ste kapitel.

Om politiets tjenestemenn.

§ 1. Med polititjenestemenn mener denne lov tjenestemenn ved politiet som har fått politimyndighet (§ 2). Loven gjelder ikke politiets embedsmenn, lensmenn, underlensmenn og lensmannsbetjenter medmindre nogen av dens bestemmelser uttrykkelig nevner disse tjenestemenn.

§ 2. Politimyndighet skal gis til de tjenestemenn som har å utføre den almindelige polititjeneste. Den kan gis ikke bare til de fast ansatte tjenestemenn, men også til dem som tjenstgjør midlertidig eller for enkelt leilighet.

Politimyndighet gis av politimesteren, eller i påtrengende tilfelle av annen politiembedsmann eller av lensmann, som skal gi melding om det til politimesteren.

Også lensmannsbetjenter må meddeles politimyndighet, forsåvidt de skal utføre polititjeneste.

Departementet gir politimyndighet til de polititjenestemenn som ikke står under nogen enkelt politimester.

Kjennemerket på at en polititjenestemann har politimyndighet, er at han er iført foreskrevet uniform eller har polititegn eller skriftlig fullmakt (politifullmakt).

§ 3. Polititjenestemenn og politiets øvrige tjenestemenn er undergitt de for statstjenestemenn gjeldende bestemmelser i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn.

I ansettelsesråd for tjenestestillinger som lønnes av en kommune skal der være ett medlem valgt av vedkommende kommunestyre.

Likeledes velges en representant av og blandt de kommunalt lønnede polititjenestemenn i vedkommende kommune; dog må i sådanne tilfelle disse utgjøre minst 10 mann.

§ 4. Den som skal ansettes som fast polititjenestemann må være norsk borger, ustraffet, edruelig og av et uplettet

10 juni. rykte. Han må ikke være under 21 år eller over 30 år. Han må ved lægeattest godtgjøre at han er fri for sådan kroppslige, sykdom eller annen svakhet som kan være til avbrekk for hans tjenestedyktighet. Departementet kan for enkelt tilfelle gjøre undtagelse fra bestemmelsen om aldersgrense.

§ 5. Polititjenestemenn ansettes som regel for tjeneste i et bestemt distrikt, men plikter i påkommende tilfelle å gjøre tjeneste uten hensyn til distriktsgrenser.

Denne plikt har også politiembedsmenn og lensmenn.

§ 6. Kongen kan gi forskrifter om

1. uniform og polititegn,
2. særlig utdanning for ansettelse i politiet, en viss tjenestetid og prøve som vilkår for oprykning i visse stillinger,
3. polititjenestemenns faglige utdanning.

§ 7. Polititjenestemenn må ikke uten politimesterens samtykke ta annen offentlig eller privat lønnet stilling eller drive privat erhverv. Samtykket kan når som helst tas tilbake.

Politimesterens avgjørelse kan ankes inn for departementet av vedkommende tjenestemann. Hvor det gjelder tjenestestilling som lønnes av en kommune og der er opprettet sådant utvalg som i § 17 omhandlet har også dette ankerett.

§ 8. Kongen kan ved instruks bestemme at foruten de i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn § 21 bestemte ordensstraffer kan der ilegges polititjenestemenn følgende mildere ordensstraffer:

- a) anmerkning på rulleblad av advarsel og irettesettelse;
- b) tap av «frisett» eller annen tjenestefrihet i op til 14 dager.

Disse straffer skal kunne ilegges av politimesteren eller på hans vegne av vedkommende avdelingschef. Forinnen skal vedkommende tjenestemann være gitt anledning til å uttale sig.

Polisitjenestemenn har rett til å forlange utskrift av sitt rulleblad.

§ 9. Polititjenestemenn må ikke i tjenesten nyte rusdrikk (jfr. § 31 i lov av 1 august 1924 nr. 4 om innførsel og omsetning av brennevin m. v.). De må også utenfor tjenesten vise streng edruehet.

Dette gjelder også politiets embedsmenn og andre tjenestemenn som har politimyndighet.

§ 10. Polititjenestemenn må ikke være medlem av nogen forening eller organisasjon, hvorved de forplikter sig til eller kan forpliktes til å undlate sine tjenesteplikter eller annen opptreden som er i strid med disse.

2net kapitel.

10 juni.

Om politiutgiftene.

§ 11. Kommunene skal ha til rådighet politi i den utstrekning det efter forholdene trenges for den offentlige orden, for efterforskning av lovbrudd og for utførelse av de øvrige opgaver som efter lov eller sedvane påhviler politiet.

§ 12. Staten bærer følgende politiutgifter:

- a) lønn til politiets embedsmenn,
- b) utgiftene til kontorlokaler og skrivesaker for politiembedsmenn i landdistriktene,
- c) skyss- og kostgodtgjørelse for reiser i politiets tjeneste, medmindre utgiftene dermed påhviler andre.

§ 13. Staten bærer utgiftene til særlige politiforanstaltninger under uvanlige forhold, når det gjelder formål av særlig interesse for staten, eller den almindelige orden og sikkerhet er særlig truet.

Er der ikke ansatt særskilt politi for sådanne særlige politiforanstaltninger, kan departementet bestemme at politi fra annet distrikt skal sendes til hjelp. Kommunens godtgjørelse herfor blir, om der ikke er sluttet avtale, å utrede efter regler som fastsettes av departementet.

§ 14. Kommunene bærer de politiutgifter som ikke ifølge §§ 12 og 13 eller annen lovbestemmelse utredes av statskassen.

Har Stortinget bevilget midler til det, kan der ydes bidrag av statskassen til delvis dekning av kommunenes politiutgifter.

§ 15. I kommuner hvor der er minst 5 stadig tjenstgjørende kommunelønnede polititjenestemenn skal kommunestyret for disse og de øvrige ved politiet ansatte tjenestemenn fastsette vedtekt om lønn, godtgjørelse for overtidsarbeide og uniformsgodtgjørelse.

Vedtektene må godkjennes av departementet. Finner dette vedtektens satser utilstrekkelige, kommer denne lovs § 16 til anvendelse.

§ 16. Har et kommunestyre ikke bevilget tilstrekkelige midler til det politi som trenges i kommunen, kan politimesteren bringe saken inn for departementet. Finner også dette at bevilgningen er utilstrekkelig, skal saken påny forelegges for kommunestyret med departementets forslag til bevilgning. Blir dette forslag ikke vedtatt, kan departementet forelegge saken for Kongen til endelig avgjørelse.

Undlater kommunen å stille til rådighet de efter Kongens avgjørelse nødvendige midler, kan disse utlegges av statskassen og refunderes av kommunen.

§ 17. Kommune kan i samsvar med lovene av 30 september 1921 om kommunestyre på landet og i byene, hen-

10 juni. holdsviis §§ 28—30 og §§ 29—31 oprette fast udvalg til å våke over kommunens interesser vedkommende politiet. Utvalget skal gjennomgå politimesterens forslag til politibudgett og for øvrig forberede alle saker angående bevilgning til politiformål, når utgiftene påhviler kommunen. Det skal videre gi uttalelse om kommunale vedtekter og forskrifter som utferdiges angående politiets virksomhet.

Utvalget kan gjøre henstillinger til politimesteren om forandringer i ordningen av tjenesten og om iverksettelse av politiforanstaltninger.

Anmoder utvalget om opplysninger angående polititjenesten, som politimesteren ikke finner å kunne gi, kan utvalget kreve spørsmålet forelagt for departementet.

Kongen kan gi nærmere regler om disse utvalgs gjøremål og virksomhet.

§ 18. Må politiet forsterkes fordi ett nytt anlegg settes i gang, kan det pålegges anlegget å utrede utgiftene dermed, både under anleggstiden og i de første år under driften. Gjør stedsforholdene det nødvendig, kan det også pålegges anlegget å skaffe arrestrum, tjenesterum og husrum for vedkommende polititjenestemenn.

Ved tvist får § 16 tilsvarende anvendelse.

§ 19. Trenges særlig politiopsyn ved offentlige forestillinger og forevisninger, offentlig dans og lignende, som er avhengig av offentlig samtykke, kan dette gjøres betinget av at der betales en særlig avgift til kommunekassen for politiopsynet.

Også avholdelse av sportsstevner, offentlige fester, og lignende, som der er adgang til mot betaling av inngangspenger, kan av politiet gjøres betinget av at der betales en særlig avgift til kommunekassen for politiopsynet.

Avgiftene kan kreves innbetalt til den av kommunestyret bestemte myndighet før tillatelsen meddeles.

3dje kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 20. På landet og i de ladesteder hvor der ikke er bosatt en politiembetsmann, bør lensmannen fremdeles ha ledelsen av polititjenesten under politimesteren.

Politimesteren kan under særegne omstendigheter med fylkesmannens samtykke bestemme en annen ordning av ordenspolititjenesten. Denne bestemmelse kan lensmannen anke inn for departementet.

Likeså skal bestemmelsen i første ledd ikke være til hinder for at efterforskningstjenesten utføres av andre underordnede polititjenestemenn, forsåvidt sådanne er stillet til for-

føining, og denne fremgangsmåte i det enkelte tilfelle anses 10 juni. mest hensiktsmessig.

§ 21. Frivillig ordensvern må ikke opprettes uten politimesterens samtykke, og må bare virke under hans ledelse. Den som oppretter eller er med i et ordensvern som ikke står under politimesterens ledelse, straffes med bøter eller med fengsel op til 6 måneder.

§ 22. Kongen utferdiger en almindelig instruks for riket om polititjenesten.

Politimestrene utferdiger de utfyllende tjenesteregler som de stedlige forhold gjør påkrevet. Avskrift av disse tjenesteregler skal sendes til departementet, medmindre det bare gjelder for en enkelt anledning.

§ 23. Denne lov trer i kraft 1 januar 1928.

Dog kan Kongen bestemme at enkelte bestemmelser først trer i kraft 1 juli 1928.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 10 juni 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Kongelig resolusjon, hvorved II i resolusjonen av 13 10 juni. mai i år om sanksjon på lov om forandring i landskoleloven gis følgende form:

§ 38, 1 settes i kraft fra den tid bestemmelsen om lærernes minstelønn inntas i lønnsregulativet for offentlige tjenestemenn og gjøres gjeldende, dog således at bestemmelsen om begrensning av statsbidraget til 16 uker i småskolen og 18 uker i 2. avdeling settes i kraft fra 1 juli i år.

De øvrige bestemmelser trer i kraft fra 1 juli i år.

Kongelig resolusjon, hvorved II i resolusjonen av 13 10 juni. mai i år om sanksjon på lov inneholdende forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene gis følgende form:

§ 15, 1. ledd settes i kraft fra den tid bestemmelsen om lærernes minstelønn inntas i lønnsregulativet for offentlige tjenestemenn og gjøres gjeldende.

De øvrige endringer i loven settes i kraft fra 1 juli i år.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om domstolene av 13 august 1915 § 60 bestemmes:

Formen for den forsikring som dommere, undtagen forliksmenn og domsmenn, skal gi, fastsettes således:

10 juni.

Enten:

Jeg forsikrer at jeg samvittighetsfullt vil opfylle mine plikter som dommer — at jeg vil handle og dømme således som jeg efter loven og for min samvittighet kan forsvare, og hverken av hat eller vennskap, hverken for gunst eller gave eller av annen årsak vike fra rett og rettferdighet.

Eller:

Eg lovar at eg samvittsfullt vil gjera min skyldnad som domar — at eg vil gjera og døma soleis som eg kann forsvare etter lovi og andsynes mitt eige samvit, og korkje for hat eller venskap, korkje for gunst eller gåve eller for onnor årsak vika av frå rett og rettferd.

10 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til postlovens § 58 bestemmes, at den i Stortingsbeslutning av 2 juni 1927 fastsatte lokalporto for brev og brevkort kommer til anvendelse for:

1. brev og brevkort som er bestemt til å utleveres eller utbringes fra innleveringspoststedet,
2. brev og brevkort som uten å behandles av mer enn ett poststed befordres med landpostbud (eller postfører som gjør landpostbudtjeneste) fra et poststed til steder i ruten eller omvendt eller innbyrdes mellem steder i ruten eller mellem steder i to forskjellige fra samme poststed utgående ruter.

Den i resolusjonen nevnte stortingsbeslutning av 2 juni 1927 er sålydende:

I.

Stortinget samtykker i at lokalporto for brev og brevkort fastsettes til:

Almindelige brev:

for vekt til og med	20 gram		10 øre
—>—	—>—	125 »	 20 »
—>—	—>—	500 »	 30 »
For ubetalt brev 10 øre mere.			

Brevkort:

enkelt		10 øre
med betalt svar		20 »
ubetalt brevkort		20 »

II.

Beslutningen trer i kraft fra 1 juli 1927.

Utgiver: Byråchef Young.